

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA, KAZINCZY-UTCA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.—
Fél évre " 2.50
Negyed évre " 1.25
Egyes példány 10 fillérről kapható:
SCHULCZ IGRÁCS LAPTULAJDONOSNÁL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőség telefon szám 24.

Nemzeti és nemzetközi tőke.

Irta: Bernát István orsz. képviselő.

A magyar államnak, úgy mondják a beavatottak újra tetemes pénzre lesz szüksége. Ezt az eddigi, immár közel félszázados gyakorlat szerint kölcsönrel szándékozik az állam fedezni. A kölcsön megkötése nem igen szokott nehézségekbe ütközni. Mindig akad pénzesoport, mely erre az üzletre vállalkozik, csakis a feltételek megállapítása az, a mely körül a vita folyini szokott. A japánok megtették azt, hogy kormányzati elvvé emelték, hogy mindaddig, a míg saját feleslegeikből erre nem képesek, új beruházásokat nem tesznek, mert nem akarnak a kölcsönök révén idegenek adófizetői lenni. A nemzeti függetlenségnek ily módon való biztosítása reánk is nagyon ránk férne, mert hiszen egy olyan állam, a mely minduntalan idegen pénzhatalmakhoz kénytelen fordulni, azért, hogy valamely vállalkozásba belebocsátkozzék, tudjuk mindnyájan, nem független. Attól azonban messze vagyunk, hogy erre az álláspontra helyezkedjenek azok, a kiknek kezében a hatalom és ezzel együtt a dicsőség öszpontosul. Nem tudunk még kisebb dolgokat sem elérni. Szinte természetesnek találjuk mindannyian, ha az állam a külföldről kölcsönöz, pedig igazába véve itt lenne az idő, hogy ha már

kölcsönre szorul az állam, a nemzetközi tőke helyett gondoljon a belföldi tőkésekre is.

Most van az idő, mikor a részvénytársaságok közé teszik mérlegeiket, megállapítják a nyereséget és annak a felosztására megtartják közgyűléseiket. Ezeknek a mérlegeknek az áttekintése egészben véve azt mutatja, hogy ebben az országban jóformán egy egyetlen jól vezetett hitelintézet sincs, a mely igen tisztességes hasznot ne tudna biztosítani az ő részvényeseinek. A 10—15 és 20 százalékos nyereségek nem ritkák, sőt találtunk egyet, a budapest-szentlőrinci téglagyár r. t. melynek nyeresége a részvénytőke 207 százalékát teszi.

Ebben persze része van a téglakartellnek és ennek kapcsán a fogyasztók külön megadoztatásának.

A szaporodó pénz segítségével régi intézetek emelik tőkéiket, de alakulnak uton-utfélen újak is, a mi bizonyos fokig azzal jár, hogy a betevők immár kevesebbet kapnak betéteik után s kénytelenek beérni a kevesebb százalékkal.

Ilyen viszonyok között teljesen bizonyos, hogy ha a pénzügyi kormányzat akarná, igénybe vehetné a magyar pénzügyi piacot arra nézve, hogy a szükséges pénznek legalább egy részét itthon szerezze be. Az állami adósságok után ma

még jóval többet fizetünk a négy százaléknál. A kinek tehát félretehető pénze van, igazán a saját szempontjából is okosan jár el, ha állami papírt vásárol.

Ausztriában megtörtént az az előbb hallatlan eset, hogy a pénzügyminiszter legutóbb 140 millió koronát a nemzetközi pénzesoport kizárásával a postatakarékpénztár révén szerzett be. A postatakarékpénztárhoz csatlakoztak az osztrák hitelintézetek, részt kérve és kapva a munkából, de a nyereségből is. A 140 milliót könnyen adták össze az intézetek és klienseik. Egy okkal több, hogy az osztrák önzertetet emeljék és rá mutassanak arra, hogy ime ez olyan dolog, a mit Magyarország a maga részéről meg sem kísért utánozni, lám pedig megtehetné, hiszen meg van erre a maga pihenő tőkeereje. A hitelintézeteknél nálunk a legutolsó hivatalos kimutatás szerint több mint háromezer millió korona volt elhelyezve és ez az összeg rohamosan növekszik minden évben.

Az ország hitelének és a magyar közgazdasági élet fejlődésének egyaránt érdekében van, hogy ha másként nem is, de ebben az egyben induljunk az osztrákok példáján. A nemzetközi pénzesoport, mely látja, hogy az üzlet ily körülmények között reá nézve kétségessé válhatik, hajlandó lesz

Mindennemü bel- és külföldi ásványvizek eredeti forrás áron

KERTÉSZ LAJOS

fűszer- és csemege üzletben kaphatók Léván.

olesóbban adni a pénzt s a magyar pénzpiac erejét és hitelét egy ilyen ügyesen keresztülvitt vállalkozás csak növelheti. Budapest fő- és székváros legutóbb Londonban próbált szerencsét egy londoni cég támogatásával. A kölesön azonban csütörtököt mondott. Az angolok nem voltak hajlandók jegyezni. Ez Budapest fő- és székvárosára nézve nagy erkölcsi veszteség és azokat, a kik belevitték, igazán felelősségre kellene vonni, még akkor is ha ebből a fővárosra kár háramlana.

Nemesak a magyar iparnak és kereskedelemnek a fejlődéséről kell beszélni, hanem meg kell a magyar tőkéseknek is adni, azt a mi őket megilleti. Ha a vidéki pénzüintézetek komolyan veszik a dolgot eredményeket érhetnek el, nyomást gyakorolva a fővárosiakra, a melyek a nemzetközi tőkével szorosabb kapcsolatban állva, annak a követeléseitől magokat nehezebben tehetik függetlenné.

Az új városi törvény javaslatai.

Az államsegély és a lemondott belügyminiszter törvényjavaslata a városokról új életet s célokat vitt a városok közéletébe. A rendezett tanácsú városok polgármestereinek értekezletén kívül a legértékesebb eredménye a támadt mozgolódásnak az a javaslat,

melyet Lukács Ödön nagyvárad tanácsos készített s a melynek az a célja, hogy Andrassy javaslatának hiányosságait korrigálja. Mert bár nem vonható kétségbe a lemondott belügyminiszternek jóindulata a városok iránt (csengő ércben beszélt ez a jóindulat) mégis tény, hogy javaslata úgy, amint tervezve van, tele van hibákkal, sérelmekkel s ha segítene is sok miszérián, még több új bajt okozna. Andrassy nem is zárkózott el a javaslat egyes részeinek megváltoztatása elől, de az ő álláspontja ma már csak elméleti értékkel bír, a mennyiben nem áll a miniszteri székből. Ugy véljük azonban, hogy utódja sem zárkózhatik el teljesen az előd intenciói elől, annál is inkább, mert a városok segélyezését immár törvény mondja ki.

Sajnos, az áldatlan politikai viszonyok megint ad graecas calendas tolták ki a városi törvény elintézését. A mi azonban nem ehet ok arra, hogy a városok a maguk dolgával ne foglalkozzanak s elő ne készítsék az új törvény jövőjét. Ha úgy a szabad királyi, mint a rendezett tanácsú városok között kialakul egy közvélemény az új törvényre vonatkozólag, ha megállapodnak abban, mit várnak, mit kívánnak az új törvénytől s ezt alkalomadtán az illetékes körökkel is tudatják, a kormány a magyar városok egyöntetű álláspontja elől nem zárkózhatik el. Annnyira már vagyunk elvégre, hogy a városok politikai támogatása nélkül egy kormány sem lehet el.

A városok előtt két törvényjavaslat fekszik. Az egyik a lemondott belügyminiszteré, a másik Lukács Ödöné. E két javaslat éppen elegendő módot és témát nyújt ahhoz, hogy belőlük egy kitünő városi törvény legyen összegegyrhető. Kiváló munka a Lukács Ödöné, kívánatos, hogy minden érdekelt

behatóan foglalkozzék vele és ha el tudjuk érni, hogy a törvény megalkotásánál a Lukács féle javaslatot is figyelembe vegyék még ha részben is, a városoknak nyert ügye lesz.

Az állam és a város viszonyának felfogása végigvonul Lukács Ödön munkálatán. Az általa készített törvényjavaslat-tervezet megokolásban nagyon helyesen mondja: „A magyar helyhatóságok speciális államjogi helyzetével az állami segélyezés össze nem egyezhető. A segélyezéssel ugyanis az önkormányzat a mindenkor kormányának kényemtől és kedvtől függő helyzetbe kerülne, ezáltal pedig nem csak hogy érintették az önkormányzati szabadság, de annak legfőbb biztosítéka: a függetlenség veszélyeztetve is volna.”

E szempontból tehát az állami támogatásnak a segélyezés elvi alapján való keresztülvitelét mellőzni kellett. Alkotmányunk szellemével s az ezzel összenőtt önkormányzati intézményeink lényegével az állami támogatás csak olyformán hozható harmóniába, hogy ha ez a megtérítés elvi alapjára van helyezve. Eszerint nemcsak a város által az állam helyett tett szolgálatok elismerése, de politikai szempontok is arra indítják a törvényjavaslat szerzőjét, hogy a segélyezés fogalmát a törvényjavaslatból teljesen eliminálja s ehelyett a megtérítés álláspontjára helyezkedjék.

A rövid, mindössze 14. §-ból álló törvényjavaslat tervezet a megtérítés fölhasználására nézve nem állít fel korlátokat, nem úgy, mint az érintett belügyminiszteri rendelet, melynek éppen e szempontból sérelmes intézkedéseit volt alkalmunk szóvá tenni s melynek sérelmes intézkedései ellen a rendezett tanácsú városok polgármesterei máris állást foglaltak múlt hónap 19-én

TÁRCZA

RENAISSANCE - LEVÉL.

Madonna Clodiának, Jevérmí condottieri nejének, Giulio Romano üdvözlését küldi! Fehérkeblű Madonnám! Éppen most halom, hogy a férjedet, a becsületes és kiváló katonát, Firenze felbérelte magának, ami őszinte és nagy sajnálattal tölt el, mert valószínűleg unatkozol ott lent Piacenziában. Én pedig előreláthatólag még jó sokáig nem tudok megszabadulni Ő Szentsége szeszélyeitől, aki sajátkezűleg ügyel fel arra, hogy szakadatlanul dolgozzam a Konstantin-termen és avatatlan kezemmel folytassam a mester félbenmaradt alkotását. A napokban aztán afeletti dühből, hogy az öreg megint itt lábatlanzkodott az álványom alatt olyan téglaszünetre festettem a testeket, hogy a vén oroszlan majdnem elájult. Perse mialatt Ő Szentsége a legpocskébbul dorbézol, engem azalatt bezárnak ide a loggiákba. A multkor is csak nagy nehezen sikerült kiszöknöm, de amit végig tapasztaltam, megérte a fáradságot.

Autonio Scarli, ez a felfuvalkodott csirkefogó hazatért Velencéből, ahol töméntelen sok pénzt lopott össze a nagytekintetű tanács és II Magnifició közreműködésével; hazatért mondom, és megházasodott. Feleségül vette az öccse szeretőjét, a szöke-hajú édesszavu Fiamettát nem véve tekintetbe a saját kopasz fejét és éppen nem jelentéktelen pocakját. Az esküvőre engem is meghívtak, a meghívót az agyalágyult Hadrián kardinális csempészte be hozzám, s ugyancsak az ő ruhájában szöktem ki.

Amint elérek Scarli villájához, nincs nagyon messze, az Angyalvártól, nagy fel fordulást látok. Ép az esküvő napjára hazajött Párisból a Scarli öccse, a Fiamette szeretője. Ha emlékszel még rá, két éve, hogy együtt mulattott velünk a velencei farsangkor. Szép kölyök a fiu és ügyes piktor, úgy hogy még a németek is meghallották a híret, azok is dolgoztatnak nála. Igyeksem rendjén elmesélni az eseményeket, noha elég bonyadalmasak. Hát amint mondom, a fiu Giambattista, hazajött és mikor megtudta, hogy a szeretőjét a saját bátyja feleségül vette, nem hogy kacagott volna a bolond, de elkezdett átkozódni s

a drága velencei üvegeket csakugy vagdosta a szolgálk fejéhez. Párba jött majd pedig brávókról szavalt, végül pedig, amint azt már az ilyen gyerek-ember szokta, rettentően elkezdett zokogni.

A nagy lármára kijött a bátyja, ez az aszott arcu uszorás és jól elverte a fiut.

Majd látszólag megbékültek és megállapodtak abban is, hogy Giambattista részt vesz a lakodalmán. A fiu szörnyen el volt keseredve. Bezárkózott a szobájába, egész éjjel dolgozott, rengeteg sok olajat fogyasztva el, a zsugori Scarli nagy dühére és a dolgozás közben csak folyton a Fiametta nevét ordította és úgy bögött, mint egy bika. Reggelre aztán elcsendesedett.

Mikor megláttam, hogy milyen szánalmas a külseje, igazán megszántam.

— Mit dolgoztál? — kérdém.

— Német munka, — feleli — jól fizetik nagyon. Eleinte a Károly császár kodexé számára csináltam, fedőlapul, de megtetszett és megrendelték, meg csináltam újra szebben vásznon.

— Na és mi a tárgy... talán megmutatnád?

tartott gyűlésükön. Anélkül tehát, hogy közelebről megszabná: mi módon használandó fel az állam által nyújtott kárpótlás, vagy megtérítés, az egyes törvényhatósági, illetve rendezett tanácsú városi képviselőtestületek belátására bizza az összeg felhasználását. Részünkről azt hisszük, hogy a mint a belügyminiszteri rendelet a prohibítív intézkedéseivel tulságosan megkötötte az egyes városok képviselőtestületének jogát, ugy ez a feltétlen szabadság sem kívánatos, mert legalább a tisztviselők fizetésének minimális mértékére nézve célszerű a törvényes intézkedés, nehogy egyes képviselőtestületek a maguk szűkkeblűségével tisztviselőik fizetésének megfelelő rendezését továbbra is halogassák, sőt azt teljesen elmulaszták. E tekintetben tehát a Lukács Ödön-féle törvényjavaslat-tervezet kiegészítésre szorul, s a kiegészítést legbiztosabban a polgármesterek kongresszusának megállapodásai nyújthatják.

A munkákat az állami kárpótlást kettős alakban kontemplálja. Alapul veszi a városok rendőri-, adó-, katona- és közegészségügyi, személyi és dologi rendes kiadásainak legutolsó 3 évi átlagát s e kiadások 60 %-át mondja ki az állam által megtérítendőnek. Ezenkívül azonban tekintettel van a városi pótdadó nagyságára is, s ha a városok házi pénztárának szükségleteire a város 20-24% községi pótdadót vet ki, az esetben további 10 %-al, 41-60 pótdadó % átlag mellett további 20 %-al, 63-80 pótdadó % átlag mellett további 30 %-al és 40%-al kontemplálja az állami megtérítést, vagyis azok a városok, melyeknél a pótdadó meghaladja a 80 %-ot, rendőri adó, katona és közegészségügyi, személyi és dologi rendes kiadá-

saik teljes összegét kapják megtérítve az államtól.

Poétasors.

Á sáros utcasarhon kopott — szegényen,
Áll egy halványarcú, kécos hoju gyerek.
Kuhája rongy, de fűz ég a szemében,
S merengve nézi a röpke felleget.

Á hősza felhővel, és Naphelet felé
Észszállt is s messzeszálló szárnyon
Szép tündérszágba, jó tündér leányhoz,
Hol álmódás az élet, hol teljesül az álm.

Észszállt, ott van a tündérek között,
S a királyleány az kit fogva tart ölen.
Észszállt, ott van, hol boldogság az élet,
Hol örömmel látják, bár kopott és szegény.

S mig itt a földön zúg, zsihang a féltarc,
Míg kordjuk görnyedve az életigát
Képeletben tündérhonba szállva,
Most alhojja tán' a legszebb dalát.

S itt jutalmul egy léha semmi had
— Míg forr agyájában a legszebb költemény —
(Átkelt, hogy hányának a sarat)

Á fiút bánulják gúnyal kacagna,
S még bennük szólal meg a szánsalom hangja:
„Hagyjuk, ne bánstuk őt, hiszen bolond
[szegény.]“

S megréssel fordulnak el tőle . . .
— Mert amit ő csinál — „az csak köl-
[temény.]“ . . .

És kopott — szegényen a sáros utcasarhon
Csak áll melázoa a búsképü gyerek.
— A gúnyt megszokta már . . .
Kuhája rongy, szeméből könny pereg,
S mignem az éj leszállt
Siralva nézi a felleget. Hirundó.

HIREK.

Főispán kinevezés. Ó felsége a király, a belügyminisiterium vezetésével megbízott minisiterelnök előterjesztésére, Fajkúrti és koltai Kürthy Lajos nyugalmazott főispánt, Bars-és Zolyom vármegyék főispánjává nevezte ki.

Személyi hir. Dr. Szana Sándor kir. tanácsos a budapesti gyermekmenhely igazgatója a napokban városunkban járt, az itt elhelyezett menhelybeli gyermekeket meglátogatta, ugyszintén a Stefánia árvaaház is, hol a tapasztalt nagy rend, s tisztaság fölött legnagyobb meglegedését nyilvánította.

Hazasság. Vas Jenő márczius hó 1-én d. u. 1 óraker tartja esküvőjét a lévai izr. templomban Rosenzweig Margittal, Rosenzweig Adolf bórkereskedő k. leányával.

Uj iskola. Valkház községben eddig még nem volt iskolája a csekély számú ióm. kath. hiveknek, mig most a kis hitközség hozzájárulásával egy iskola építését elhatározták. A határozatot már a minisiter is jóváhagyta.

Tenyészállatvásár és gépkállitás Budapesten. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által eredetileg február 27 és 28 napjaira tervezett XXVII. tenyészállatvásár és gépkállitás megtartását április hónap 3 és 4

— Majd este, — mondta a fiu, — a lakománál . . . és nagyot villant a szeme, de ha a tárgyat akarod tudni, itt van a könyv, olvasd el.

Tudod jól, pirohajku Clodiám, hogy a Decameronon kívül könyvet sohse forgattam. A mikor pedig ezt a német szarkalábakkal telerajzolt csomagot megláttam, ugy megijedtem tőle, mintha orgyilkosokkal állottam volna szemben. Minden betű hegyét törnek néztem, amely átjárja a szívemet. Nem is olvastam el, csak a címét. Az volt rajta, Percival a tisztza bolond. Valami Wolftram nevű germán szerzte. Utálom ezt a fajt, mert esetlen és pokolian sokat mond semmit világosan. Például ez is „Percival, a tisztza bolond.“ „Hát nem bolond-e aki „tisztza,“ mond csak hajnaltestü szeretöm? Aki pedig bolond, az tisztza is egyszeresmind, nem tudja, hogy mit tesz, nem is nevezhető bönösnek, igr tanítja legalább Centifiore, a jogtudós. Elég az ahhoz, hogy időközben eljött a lakoma ideje.

Clodia! A pici lábaidra esküszöm soha idően nagyszerűben nem volt részem. Most

elmondom, hogy mi történt. Ugy a tizedik fogásnál feláll Giambattista, aki eddig vigan falatozott. Oda lép egy eltakart emelvényhez, és a függönyre teszi a kezét. Az arca elváltozott és amint a komédiások szoktak, meghajította magát és elkezdett beszélni.

Méltóságos hölgyeim és uraim!

Tudatom veletek, hogy a bátyám kivaló Auto mo Scarli a németeknek készült képeket megvette 40.000 scudiért! Saját kivánságára be fogom most nektek mutatni, amit szerény művészetemmel meg tudtam csinálni. Előbb azonban engedjétek meg, hogy elmondjam a kép tárgyát. Egy előkelő és ifju lovag Percival asszonyt soha nem érintett. Fogadalma kötötte körül. Nagy és nehéz megpróbáltatásnak kellett általmennie, igr végzete ugy hozta magával, hogy egy mezőn kelljen áthaladnia. A mező virágai szép fiatal lányokká változtak akkor és mint az erdei india, ölelték körül. A lovag megszédült és az egyik lányt megcsókolta, s igr megtörte fogadalmát. A lányt nőül kellett vennie és büntetését abban lelte, hogy hűtlen lett hozzá. A lovag haladását a mezőn: ezt vetette vászonra ecsetem . . . Lássátok tehát!

És ezzel lerántotta a függönyt. Ott volt a kép . . . A mezőn jött a fiatal lovag, aki az ő (Giambattista) képét viselte. A lányok ölelésre tárt karokkal várták, egy pedig belekapaszkodott és a szép karjaival görcsönsen ölelte át. Fiametta volt ez az alak, ruha nélkül gondos szabotossággal megrajzolva, mintha csak Luonardi egy tanulmánya lett volna. A teste ott állott meztelenül az egész társaság előtt, ugy hogy mindenki észrevehette, hogy igr csak természet után lehet alkotni. Egy pillanatil nagy csend volt, aztán viharos erő tört ki, a kacagás és Scarliinak is együtt kellett nevetni a saját gyalázatát, ha csak még nevétségesebbé nem akart válni.

Egyedül Giambattista zokogott a bolond, majd pedig, mintha elvesztette volna az eszét, kitémolygott. Amint hallom, ez a gyalázatos Scarli elüldözte Fiamettát és neki is nyoma veszett, mint Giambattistának, akiért kár, mert ebből is láthatod, hogy szellemes fiu volt. A képe pedig, hát az igazán nagyszerű. Majd lemasolom és elküldöm neked, aranyhajku Clodiám. . .

Hallom, hogy Leó az a türelmetlen csontváz már megint itt settenkedik a loggiákban és sürgetni jön a munkát. Igy hát még csak a csókjaimat küldöm el neked, akinél csak egyedül a nap és a Rafael színeit tündöklöbök . . .

Fodor Gyula.

napjaira halasztották. A bejelentési határidő március 10-én jár le.

Népakadémia. A helybeli kath. Legényegyesületben febr. 27-én azaz vasárnap d. u. 4 órakor dr. Noy Ferenc és Pap János tanár urak folytatni fogják szabad előadásait. Szavainl fog: Bella János e. t. Énekel és monológot előad: Medvecký Ilonka k. a. Belépti díj nincs.

Főolvasó estély. A Kath. kör vasárnap esti főolvasó estélyén igen szép számú és intelligens közönség jelenlétében dr. Biringer Ferenc nyitrai megyei főorvos igen tanulságos művét. „Az alkohol káros hatásai”-ról, *Kavogia Kálmán* olvasta föl, vetített képek kíséretében. Utána *Tóth Jolán* szavalta el. „A hóhéher asszony”-t. Szavalata, a tárgynak legnagyobb foku átérzettségéről tanuskodott s a nagy tetszés, a közönség zajos tapsaiban nyilvánult meg. Majd *Alt Ella* remek cimbalom játékában volt alkalmunk gyönyörködhetni, melyet a közönség zajos kívánságára még meg is kellett egy pár darabbal toldania. Holnap (vasárnap) a főolvasásokat folytatják.

— **A luczernás új veszedelme.** Francia és Olaszországból újabbban luczerna magot szállítanak Ausztria-Magyarországba s több kereskedő ezen külföldi termékkel akarja gazdáinkat ellátni. Gazdasági intézetek kísérletet tettek a különféle származású luczerna magokkal s arra a meggyőződésre jutottak, hogy a magyar luczerna a legjobb, mert az idő viszontagságainak legjobban ellen tud állani, egészen tél álló és igen dus növényzetet ad, míg az egykor oly híres Provencai luczerna mag, — miután a híreht turkesztáni mag után nyeretett, — nemcsak, hogy sem a fagyot, sem a szárazságot ki nem bírja, hanem azonkívül rendszeren megtámadja a lisztharmat és ez annyira elgyengíti a növényeket, hogy fejlődésében nagyon is visszamarad s legfeljebb csak egyharmad rész annyi hozamot nyújt, mint a hazai luczerna. Különbön gazdáink figyelmét ezen különféle káros következményekre Mauthner Ödön magkereskedőnk egy több rendbeli cikkében, mint árjegyzékében állandóan ébren tartja.

Körmöcbányáról tartott előadást, szerdán *Seres Gyula* felsőleányiskolai tanár a fővárosi Szabad lyceum „Széchenyi osztály”-ában. Az előadó a bányavárosok keletkezésének, fejlődésének és középkori életének történetét fejtegette s vázolta a felvidék egykori társadalmi életét a „tanácsbeliek” közigazgatását s a céhek föllendüléseinek mozzanatait. Körmöcbányát és vidékét ötven szebbnél-szebb viitett képből mutatta be az előadó tanár.

Előadások a Kereskedő Ifjak Társulatában. (Takarék pénztár épület.) Február 27-én és Március 6-án *Kriek Jenő*: „A testi derékségről” dr. *Noy Ferenc*: „A nemzeti irodalom jelentőségéről és annak klasszikusairol.”, fognak előadásokat tartani, melyekre az érdeklődők figyelmét fölhívjuk. Kezdeté 6 órakor Belépődij nem lesz.

„**St. Schwartz.**” Ez a szignatura látható, hábár igen apró betűkkel az osztrák veretű új ötkoronásokon Ő felsége képe alatt. Ez a szokatlan jelzés sok találgatásra adott okot s a többek között már azt is olvashattuk hogy St. Schwartz, (az az hogy mióta megtudták hogy magyar ember és Nyitra szülötte: Schwartz István) megőrült s örültségi rohamában követte el azt, hogy oda bigygyesztette nevét az ötkoronás érmekre. A dolog végre egészen tisztázódott s mint most Bécsből egy hiteles tudosítás jelenti, hogy: Ő felsége beleegyezésével történt az, hogy az öt koronások tervező művésze Sshwartz István éppen úgy mint más művészi alkotásait szokta szignálni, ugy az öt koronás érmekre is rakerült, sőt! Ő felsége kívánságára a tervező jelzése. Csöppet sem csudáljuk hogy Schwartzra ráfogták hogy örült s hogy már az örültek házába került, mert hiszen egy ujtásról volt szó s minálunk pedig az ujtókat mind az örültek házába szeretnék zárni.

Az ipartörvénytervezet. Éveken át foglalkoztatta gazdasági érdekképviseleteinket az ipartörvény tervezet, melyet majdnem minden részletében már le is tárgyaltak. Ennek folyamán, néhány részletkérdéstől eltekintve, a főbb elvi jelentőségű rendelkezések tekintetében megegyezésre jutott az érdekeltek és a kormány, úgy hogy a törvényjavaslat végleges szövegezése volt hátra. Most aztán arról értesülünk, hogy a kormány feleslegesnek tartja az új ipartörvény megalkotását, s az a nézete, hogy a mostani törvény tapasztalt hézagai rendeleti uton is kiegészíthetők és pótolhatók. Csupán akkor térne el ettől a tervtől, ha a kivitelnél elháríthatlan nehézségek merülnének fel, mely esetben nem zárkózik el új ipartörvény alkotásától.

Vegyészeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesülünk a Kabina szappangyár r. t. ama sikereiről, melyeket legújabbban kitünő minőségű vegyiszta Viaszszinzappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével ért el. Kompetens tényezők egyhangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszinzappant a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

— **Nyilvános nyugtázás.** A lévai kath. főgimnázium 1910. febr. 12-én tartott hangversenyén felülfizettek: 20 koronát Thüröczy

Kornél; 14 kor-t Frommer Ignác dr. 15 kor-t Martinovich István; 10-10 koronát Tóth Sándor főgimn. igazgató, Konkoly Thege Sándor, Báthy László, Forgács Mihály, Rassovszky Kálmán és Csóti Márk; 7-7 kor-t, Deák Miklósné, özv. Tóth Zsigmondné, Schweinecker István, Köveskúthy Jenő; 6-6 kor-t Fenyvesi Károly és Kherndl János és neje; 5-5 kor-t Fertsek Gyula dr., Kersék János dr., Perlaki Ignác, Schoen Géza, Kohl Medárd dr., Kölggyessy István, Karafiáth Mária dr., Frankl Ede, Frankl Frigyes; 4-4 kor-t Ziener Sándor dr., Simek Ármin, Sebők János, Pózna Lajos, Halácsy László, Huberth Vilmos, Weisz Lipót dr., Pózna József, Kemény János, és Lakner Zoltán dr.; 3-3 kor-t Preszeller Ferenc, Liebermann Jakob, Boros Gyula, Józsefcsek Géza, Trátner József, Sárhegyi János, Guttmann Manczi és Ilus, Sinkovits Ferenc, Jaross Ferenc és Holczmann Bódog; 2-2 kor-t Ács Bódog, Kern Aladár, Blümenfeld Imre, Horn Cecília, Horn Etel, özv. Hüberth Dánielné, Moravek József, ifj. Józsefcsek Károlyné, Braun Adolf, Riedl István, Szedlacek János, Lóserth Dezső, Schliff Károly, Boros Antal, Faragó Sámuel, Kiss Gyula, Ondrejkovics Adolf, Engel József, Medvezky Sándor, és Weinberger Adolf dr.; 1-1 kor-t Berger József, Farkas Orbán, Huberth Pál, Koppi István, Konkoly-Thege Aladár, Józsefcsek László, Martinovich Géza, Ghimesy János, Holló Miksa, Klincsokné — Féja Borbála, Prajner Gyula, Spitz Aurél, Takáts Ferenc, Kersék János, Kiszucsány József, Bányai Ferenc, Csepela István, özv. Schmidberger Jánosné, Kavogia Kálmán, Weinberger László és Bodoss István; 80-80 fillért Nagy Miklós, Csillag Lajos, Munk Károly, Trattner Árpád, Kiss Béla és Karácsonyi Elemér; 60-60 fillért Boros Béla, Weisz Leó, Hesz Pál, Janson Vilmos, Krizsányi Sándor; 50-50 fill. Fráter Miksa, Ertler Henrik, Márton Dezső, Stern Géza, Balázs József, Török Géza, Farkas Imre és Csóka József; 40-40 fill. Moravek Laci, Frecska István, Begyáts Gábor, Hilverth Nándor, Arvai József és Sugár Miksa; 30-30 fillért Schik Vilmos és Imre Géza; 20-20 fill. Maurer Jenő, Engel Pál, Varhanyik Gyula és Bányai Sándor; összesen: 365 kor. 60 fillér; jegyekből befolyt: 557 kor. Összesen: 922 kor. 60 fill. Ebből kiadás: 102 kor, 80 fill. Így a hangverseny tiszta jövedelme: 819 kor. 80 fillér.

Követeljünk mindenütt budafoki F. M. K. E. gyujtót!

A Sipiczky cukrászdában Piacz-tér, Mártonffy-utca 2. sz. lehet kapni : legfinomabb a süteményeket, tortákat, desserteket, bonbonokat, elsőrendű friss teasüteményeket, fagyalt, parfé, crém és minden a cukrászathoz tartozó alkalmi cikkekét finom kivitelben és jutányos árban. Rendelések azonnal elkészítetnek! Tiszta és pontos kiszolgálás!

A n. é. közönség szives pártfogását kéri, tisztelettel SIPICZKY cukrász.

Pártgyűlések: A lévai függetlenségi 48-as Justh párt választmánya vasárnap d. e. 11 órakor dr. Kmosko Béla elnöklété alatt tartotta gyűlését a városháza nagytermében. A választmányi gyűlés az elnök indítványára elhatározta, hogy: a párt, 27-én az az vasárnap d. e. 11 órakor ugyanott, egy nagy gyűlést tart, melyen a képviselőjelölt személye iránt is megállapodásra juthatnak. A választmányi gyűlésen számos választó is megjelent s ezek között igen Madarász ellenes hangulat uralkodott. Többek azon óhajuknak adtak kifejezést hogy városunknak, illetve kerületünknek *elősebb emberre* volna szüksége. Ezekkel szemben Holló Sándor vette védelmébe Madarászt, s ecsetelte azon munkálkodást, melyet városunk s kerületünk érdekében fiatalága daczára is már eddig kifejtett. A jelenlevők bizalma azonban mégis Holló Sándor és dr. Kmosko Béla felé irányult. Azonban Holló Sándor már előre is kijelentette, hogy a bizalmat élnem fogadhatja. Tehát így a jelölt személyét illetőleg csak a holnap gyűlésen állapodnak meg, illetve holnap történik a jelölés. — A függetlenségi Kossuth párt többek aláírásával fölhívást bocsátott ki, mely szerint a párt holnap, (vasárnap) d. u. 2 órakor a városháza nagy termében alakuló gyűlését tartja, mely alkalomra a Kossuth pártot küldöttségileg keresték föl az alakuló gyűlésre egy-két képviselőnek az alakuló párt, támogatása céljából való kiküldése iránt. — Különböző verziók szerint a választók már több leendő jelöltet emlegetnek. Így: báró Révay Lászlót, Konkoly Thege Sándort és Frankl Edét. Kitudná megmondani, hogy alaptalanul-e?

Orvosi könyvvitel és az orvosi díjszámla. Legújabb hazánk orvosai között is tért-hódított az a gyakorlat, mely az angol és német orvosok között évtizedek hosszu során fényesen bevált s ez a gyakorlat az, hogy: az orvos is, éppen úgy mint az ügyvéd, részletezett díjszámlát küld betegének azokról a ténykedésekről, amelyeket egészségének helyreállítása körül végzett. Ezen gyakorlatnak könnyebbé tételére, illetve ennek szélesebb körben való terjesztésének érdekében: az orvosi díjszámláról és a legegyszerűbb orvosi könnyvezetési mód-szerrel egy könyvet irt dr. Budai Mór a közel multban zsarnóczi, jelenleg tisz-

szentimrei községi orvos. A könyv folyó évi március hóban jelenik meg s ára: 1 kor. 60 fillér, címét pedig jelen tudósításunk is viseli. Előfizetni lehet a szerzőnél: dr. Budai Mórnál Tiszszentimre.

Közygylés. Léva r. t. város képviselő-testülete 1910. évi február hó 25-én pénteken d. u. 4 órakor, a városi székház nagytermében rendkívüli közygylést tartott a következő tárgysorozattal:

1. Polgármesteri jelentések. Külön jelentés az állami adóknak az exlex tartama alatti elnem fogadására vonatkozó intézkedésről. - A közygylés a városi pénztárnak az ex-lex tartamára megtiltotta az önkényesen befizetett adók elfogadását.

2. Barsvm. Th. bizottságának és a Földmivelésügyi Ministeriumnak jóváhagyó határozata a gazd. munkásházak építésére vonatkozólag. - Az építkezésre vonatkozó versenytárgyalási hirdetmény kibocsajtása és a szükséges határozat meghozatala. - A városi kis bérház építésére vonatkozó terv és költségvetés bemutatása s a kapcsolatos intézkedések megtétele. A gazdasági munkásházak építésére vonatkozó ministeri leirat felolvastatván, polgármester a versenytárgyalási hirdetmény kiürására utasított.

3. A gazd. munkásházak fölépítéséhez szükséges 75000 korona kölcsön fölvétele iránt érdemleges határozat hozatal és a kötvény elfogadása. -- Elfogadja a képviselőtestület az építkezéshez szükséges 75000 koronás kölcsön-kötvényt.

4. A városi szálloda bérletére beérkezett ajánlatok bemutatása, - a XV-ös bizottság javaslata Fertiko József bérlő 15 évre szóló ajánlatának évenkénti 17000 illetve 20000 korona, bér mellett leendő elfogadása iránt, a megkötendő szerződés bemutatása, erre vonatkozó tanácsi és p. ü. szakosztályi javaslatok. -- A városi szálloda bérletére négyen pályáztak, akik közül Fertiko József vizaknai lakos, 15 évre szóló ajánlata fogadott el, mint legkedvezőbb; eszerint az első 8 évre 17000 K. a hátralevő 7 évre 20000 K. lesz a bérösszeg.

5. XV-ös Bizottság javaslata a városi szállodára vonatkozó építkezési ügyben a központi fűtés kiterjesztéséről és Vas József műépítész elhunytá folytán tett intézkedés-

ről. -- Az új szálloda, a képviselőtestület mai határozata értelmében a modern igényeknek megfelelőleg központi fűtéssel lesz ellátva Végül kegyeletes szavakkal emlékezett meg a polgármester a szálloda-épület tervezőjének s az építkezésnél, megbizottjának: Vas József műépítészek időközben történt gyászos elhunytáról.

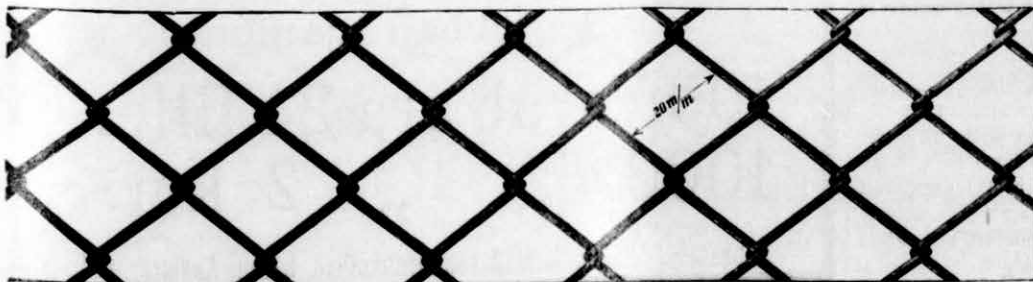
A főpimnázium és a tanítóképző egyesült tanári kara, f. hó 25-én pénteken este 6 órakor tartotta meg a tudományos előadások második estélyét. Az előadó *Köveskúti Jenő* tk. ig. folytatja a szociálizmusról tartott előadását. A középkor szociálizmusával kezdve élénken világitja az akkori társadalmi átalakulásokat és vívmányokat, erősen rámutatva a reneszánsz nagy elme megvilágító voltára, majd a francia forradalomról szól és jellemzi az e korban élő szociológusok törekvéseit, kiindulva Owel Alberttől egészen a nagy Marx-ig haladva. Végül pedig kijelöli a jelenlegi társadalom közép-osztályának ama hivatását, mely szerint a tőke és munka közti ürt ez van hivatva betölteni. Majd *Deák Miklós* gimn. tanár folytatta Egyiptom műemlékeiről tartott ismertetését, igen sikerülten kísérve a vetített képekkel. A nagyszámu közönség mindkét előadót élénken megtapsolta. A jövő előadás pénteken lesz.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Jakab János Duchon Erzsébet: János ref., Szocha József Szmák Mária: Gabriella r. kath. Neumer László Menyhár Julianna: Sándor ág. h. ev., Hucyecz Imre Hangai Karolin: Irén r. kath., Lukács János Varga Mária: Margit r. kath., Stern Jenő Grün Eszter: Erzsébet izr. Gódor Mihály Daubner Margit: József, Béla r. kath. *Házasság:* özv. Mucha Tamás özv. Rietsan Pálné, Béres Ilona r. kath. *Halálozás:* Szeniczey Béláné Nemcsok Mária r. kath. 46 éves általános vízkór, özv. Skultéty Károly r. kath. 84 éves szivbénulás, Sárközi Sándor r. kath. 22 éves hasihagyász, Kulavi Lajos r. kath. 4 éves tüdőgümökör.

Szerkesztői üzenetek.

Hajnál. Léva. Verseit nem közölhetjük. **Farkas József.** Nem közöljük. Kézirat szerkesztőségünkben átvetheti. **Lia.** Mi oka a nagy hallgatásnak? Üdv! **Calliano.** Megkaptam; köszönet érte. Alkalm adtán levél megy. **Kármín.** Köszönet a figyelmességért. A szerző sokak előtt lehet hogy ismeretlen, de nem úgy én előltem. Annnyit azonban itt is elárulhatok, hogy magasabb állásu egyéniség. Alkalm adtán majd beszélhetünk róla. **Olvasókör Gr.-damásd.** A föllüljések nyugtázását csak a jövő számban hozhatjuk.

Cinezett drót kerítés méterenkint már 50 illértől feljebb

minden méretben kapható:

Róth K.

vaskereskedésében

Léván, (Kossuth tér)

Sarok üzlet.

napjaira halasztották. A bejelentési határidő március 10-én jár le.

Népakadémia. A helybeli kath. Legényegyesületben febr. 27-én azaz vasárnap d. u. 4 órakor dr. Novy Ferenc és Pap János tanár urak folytatni fogják szabad előadásait. Szavalmi fog: Bella János e. t. Énekel és monológot előad: Medvecký Ilonka k. a. Belépti díj nincs.

Főolvasó estély. A Kath. kör vasárnap esti főolvasó estélyén igen szép számu és intelligens közönség jelenlétében dr. *Biringer Ferenc* nyitramegyei főorvos igen tanulságos művét. „Az alkohol káros hatásai”-ról, *Kaveggia Kálmán* olvasta föl, vetített képek kíséretében. Utána *Tóth Jolán* szavalt a „A hófehér asszony”-t. Szavaltata, a tárgynak legnagyobb foku átérzettségéről tanuskodott s a nagy tetszés, a közönség zajos tapsaiban nyilvánult meg. Majd *Alt Ella* remek czimbalom játékában volt alkalmunk gyönyörködhetni, melyet a közönség zajos kívánságára még meg is kellett egy pár darabbal toldania. Holnap (vasárnap) a főolvasásokot folytatják.

— **A luczernás új veszedelme.** Francia és Olaszországból újabbban luczerna magot szállítanak Ausztria-Magyarországba s több kereskedő ezen külföldi termékkel akarja gazdáinkat ellátni. Gazdasági intézetek kísérletet tettek a különféle származású luczerna magokkal s arra a meggyőződésre jutottak, hogy a magyar luczerna a legjobb, mert az idő viszontagságainak legjobb ellen tud állani, egészen tél álló és igen dus növényzetet ad, míg az egykor oly híres Provençei luczerna mag, — miután a hírhedt turkesztáni mag után nyeretett, — nemcsak, hogy sem a fagyot, sem a szárazságot ki nem bírja, hanem azonkívül rendszeren megtámadja a lisztharmat és ez annyira elgyengíti a növényeket, hogy fejlődésében nagyon is visszamarad s legfeljebb csak egyharmad rész annyi hozamot nyújt, mint a hazai luczerna. Különbözn gazdáink figyelmét ezen különféle káros következményekre Mauthner Ödön magkereskedőnk úgy több rendbeli cikkeiben, mint árjegyzékében állandóan ébren tartja.

Körmöczbányáról tartott előadást, szerdán *Sores Gyula* felsőleányiskolai tanár a fővárosi Szabad lyceum „Széchényi osztály”-ában. Az előadó a bányavárosok keletkezésének, fejlődésének és középkori életének történetét fejtegette s vázolta a felvidék egykori társadalmi életét a „tanácsbeliek” közigazgatását s a céhek főllendüléseinek mozzanatait. Körmöczbányát és vidékét ötven szebbnél-szebb viitett képből mutatta be az előadó tanár.

Előadások a Kereskedő Ifjak Társulatában. (Takarék pénztár épület) Február 27-én és Március 6-án *Kriek Jenő*: „A testi derékségről” dr. *Novy Ferenc*: „A nemzeti irodalom jelentőségéről és annak klasszikusairól”, fognak előadásokat tartani, melyekre az érdeklődők figyelmét föl hívjuk. Kezdeté 6 órakor Belépjőj nem lesz.

„**St. Schwartz.**” Ez a szignatura látható, habár igen apró betűkkel az osztrák veretű új ötkoronásokon Ő felsége képe alatt. Ez a szokatlan jelzés sok találgatásra adott okot s a többek között már az is olvashattuk hogy St. Schwartz, (az az hogy mióta megtudták hogy magyar ember és Nyitra születő: Schwartz István) megörült s örülségi rohamában követte el azt, hogy oda bigygyes-tette nevét az ötkoronás érmekre. A dolog végre egészen tisztázódott s mint most Bécsből egy hiteles tudósítás jelenti, hogy: Ő felsége beleegyezésével történt az, hogy az öt koronások tervező művésze Sshwartz István éppen úgy mint más művészi alkotásait szokta szignálni, úgy az öt koronás érmekre is rakerült, sőt! Ő felsége kívánságára a tervező jelzése. Csöppet sem csudáljuk hogy Schwartzra ráfogták hogy örült s hogy már az örültek házába került, mert hiszen egy újításról volt szó s minálunk pedig az újítást mind az örültek házába szeretnék zárnai.

Az ipartörvénytervezet. Éveken át foglalkoztatta gazdasági érdekképviseleteinket az ipartörvény tervezet, melyet majdnem minden részletében már le is tárgyaltak. Ennek folyamán, néhány részletkérdéstől eltekintve, a főbb elvi jelentőségű rendelkezések tekintetében megegyezésre jutott az érdekeltség és a kormány, úgy hogy a törvényjavaslat végeleges szövegezése volt hátra. Most aztán arról értesülünk, hogy a kormány feleslegesnek tartja az új ipartörvény megalkotását, s az a nézete, hogy a mostani törvény tapasztalásai hézagai rendeleti uton is kiegészíthetők és pótolhatók. Csúpan akkor térne el ettől a tervtől, ha a kivitelnél elháríthatlan nehézségek merülnének fel, mely esetben nem zárkózik el új ipartörvény alkotásától.

Vegyészeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesülünk a Kabina szappangyár r. t. ama sikereiről, melyeket legújabbán kitünő minőségű vegytiszta Viaszszappannal néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével ért el. Kompetens tényezők egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszappant a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

— **Nyilvános nyugtázás.** A lévai kath. főgimnázium 1910. febr. 12-én tartott hangversenyén felülfizettek: 20 koronát Thüröczy

Kornél; 14 kor.-t Frommer Ignác dr. 15 kor.-t Martinovich István; 10-10 koronát Tóth Sándor főgimn. igazgató, Konkoly Thege Sándor, Báthy László, Forgács Mihály, Rassovszky Kálmán és Csóti Márk; 7-7 kor.-t, Deák Miklósné, özv. Tóth Zsigmondné, Schweinecker István, Köveskúthy Jenő; 6-6 kor.-t Fenyvesi Károly és Kherndl János és neje; 5-5 kor.-t Fertsek Gyula dr., Kersék János dr., Perlaki Ignác, Schoen Géza, Kohl Medárd dr., Kőlgessy István, Karafiáth Márius dr., Frankl Ede, Frankl Frigyes; 4-4 kor.-t Ziener Sándor dr., Simek Ármin, Sebők János, Pózna Lajos, Halácsy László, Huberth Vilmos, Weisz Lipót dr., Pózna József, Kemény János, és Lakner Zoltán dr.; 3-3 kor.-t Preszeller Ferenc, Liebermann Jakab, Boros Gyula, Józsefcsek Géza, Trátnér József, Sárhegyi János, Guttmann Manczi és Ilus, Sinkovits Ferenc, Jaross Ferenc és Holczmann Bódog; 2-2 kor.-t Ács Bódog, Kern Aladár, Blümenfeld Imre, Horn Cecília, Horn Etel, özv. Huberth Dánielné, Moravek József, ifj. Józsefcsek Kárllyné, Braun Adolf, Riedl István, Szedlacsék János, Lóserth Dezső, Schliff Károly, Boros Antal, Faragó Sámuel, Kiss Gyula, Ondrejkovics Adolf, Engel József, Medveczy Sándor, és Weinberger Adolf dr.; 1-1 kor.-t Berger József, Farkas Orbán, Huberth Pál, Koppi István, Konkoly-Thege Aladár, Józsefcsek László, Martinovich Géza, Ghimessy János, Holló Miksa, Klincskóné — Féja Borbála, Prajner Gyula, Spitz Aurél, Takáts Ferenc, Kersék János, Kiszucsány József, Bányai Ferenc, Csepela István, özv. Schmidberger Jánosné, Kaveggia Kálmán, Weinberger László és Bodoss István; 80-80 fillért Nagy Miklós, Csillag Lajos, Munk Károly, Trattner Árpád, Kiss Béla és Karácsonyi Elemér; 60-60 fillért Boros Béla, Weisz Leó, Hesz Pál, Janson Vilmos, Krizsányi Sándor; 50-50 fill. Fráter Miksa, Ertler Henrik, Márton Dezső, Stern Géza, Balázs József, Török Géza, Farkas Imre és Csóka József; 40-40 fill. Moravek Laci, Frecska István, Begyáts Gábor, Hilverth Nándor, Arvai József és Sugár Miksa; 30-30 fillért Schitk Vilmos és Imre Géza; 20-20 fill. Maurer Jenő, Engel Pál, Varhanyik Gyula és Bányai Sándor; összesen: 365 kor. 60 fillér; jegyekből befolyt: 557 kor. Összesen: 922 kor. 60 fill. Ebből kiadás: 102 kor. 80 fill. Így a hangverseny tiszta jövedelme: 819 kor. 80 fillér.

Követeljük mindenütt budafoki F. M. K. E. gyujtót!

A Sipiczky cukrászdában Piacz-tér, Mártonffy-utca 2. sz. (Friedmann házban.) lehet kapni: legfinomabb a

süteményeket, tortákat, desszerteket, bonbonokat, elsőrendű friss teasüteményeket, fagyalt, parfé, crém és minden a cukrászathoz tartozó alkalmi cikkeket finom kivitelben és jutányos árban.

Rendelések azonnal elkészítettek! Tiszta és pontos kiszolgálás!

A n. é. közönség szives partfogását kéri, tiszteltet! **SIPICZKY** cukrász.

Pártgyűlések: A lévai függetlenségi 48-as Justh párt választmányára vasárnap d. e. 11 órákor dr. Kmosko Béla elnökleme alatt tartotta gyűlést a városháza nagytermében. A választmányi gyűlés az elnök indítványára elhatározta, hogy: a párt, 27-én az az vasárnap d. e. 11 órákor ugyanott, egy nagy gyűlést tart, melyen a képviselőjelölt személye iránt is megállapodásra juthatnak. A választmányi gyűlésen számos választó is megjelent s ezek között igen Madarász ellenes hangulat uralkodott. Többek azon óhajuknak adtak kifejezést hogy városunknak, illetve kerületünknek *előbb emberre* volna szüksége. Ezekkel szemben Holló Sándor vette védelmébe Madarászt, s ecsetelte azon munkálkodást, melyet városunk s kerületünk érdekében fiatalága daczára is már eddig kifejtett. A jelenlevők bizalma azonban mégis Holló Sándor és dr. Kmosko Béla felé irányult. Azonban Holló Sándor már előre is kijelentette, hogy a bizalmat elnem fogadhatja. Tehát így a jelölt személyét illetőleg csak a holnapi gyűlésen állapodnak meg, illetve holnap történik a jelölés. — A függetlenségi Kossuth párt többek aláírásával fölhívtat bocsátott ki, mely szerint a párt holnap, (vasárnap) d. u. 2 órákor a városháza nagy termében alakuló gyűlését tartja, mely alkalomra a Kossuth pártot küldöttségileg keresték föl az alakuló gyűlésre egy-két képviselőnek az alakuló párt, támogatása czéljából való kiküldése iránt. — Különböző verziók szerint a választók már több leendő jelöltet emlegetnek. Így: báró Révay Lászlót, Konkoly Thege Sándort és Frankl Edét. Kitudná megmondani, hogy alaptalanul-e?

Orvosi könyvvitel és az orvosi dijszámla. Legujabban hazánk orvosai között is tért-hódított az a gyakorlat, mely az angol és német orvosok között évtizedek hosszu során fényesen bevált s ez a gyakorlat az, hogy: az orvos is, éppen úgy mint az ügyvéd, részletezett dijszámlát küld betegének azokról a ténykedésekről, amelyeket egészségének helyreállítása körül végzett. Ezen gyakorlatnak könnyebbé tételére, illetve ennek szélesebb körben való terjesztésének érdekében: az orvosi dijszámláról és a legegyszerűbb orvosi könnyvezetési módszerrel egy könyvet irt dr. Budai Mór a közel múltban zsarnóczai, jelenleg tisz-

szentimrei községi orvos. A könyv folyó évi március hóban jelenik meg s ára: 1 kor. 60 fillér, címét pedig jelen tudositásunk is viseli. Előfizetni lehet a szerzőnél: dr. Budai Mórál Tiszasztentimre.

Közygűlés. Léva r. t. város képviselő-testülete 1910. évi február hó 25-én pénteken d. u. 4 órákor, a városi székház nagytermében rendkívüli közygűlést tartott a következő tárgysorozattal:

1. Polgármesteri jelentések. Külön jelentés az állami adóknak az exlex tartama alatti elnem fogadására vonatkozó intézkedésről. — A közygűlés a városi pénztárnak az ex-lex tartamára megtiltotta az önkényesen befizetett adók elfogadását.

2. Barsvm. Th. bizottságának és a Földmívelésügyi Ministeriumnak jóváhagyó határozata a gazd. munkásházak építésére vonatkozólag. — Az építkezésre vonatkozó versenytárgyalási hirdetmény kibocsájtása és a szükséges határozat meghozatala. — A városi kis bérház építésére vonatkozó terv és költségvetés bemutatása s a kapcsolatos intézkedések megtétele. A gazdasági munkásházak építésére vonatkozó ministeri leirat felolvastatván, polgármester a versenytárgyalási hirdetmény kiírására utasított.

3. A gazd. munkásházak fölépítéséhez szükséges 75000 korona kölcsön fölvétele iránt érdemleges határozat hozatal és a kötvény elfogadása. — Elfogadja a képviselőtestület az építkezéshez szükséges 75000 korona kölcsön-kötvényt.

4. A városi szálloda bérletére beérkezett ajánlatok bemutatása, — a XV-ös bizottság javaslata Fertiko József bérlő 15 évre szóló ajánlatának évenkénti 17000 illetve 20000 korona, bér mellett leendő elfogadása iránt, a megkötenő szerződés bemutatása, erre vonatkozó tanácsi és p. ü. szakosztályi javaslatok. — A városi szálloda bérletére négyen pályáztak, akik közül Fertiko József vizaknai lakós, 15 évre szóló ajánlata fogadtatott el, mint legkedvezőbb; eszerint az első 8 évre 17000 K. a hátralevő 7 évre 20000 K. lesz a bérösszeg.

5. XV-ös Bizottság javaslata a városi szállodára vonatkozó építkezési ügyben a központi fűtés kiterjesztéséről és Vas József műépítész elhunytá folytán tett intézkedés-

ről. — Az új szálloda, a képviselőtestület mai határozata értelmében a modern igényeknek megfelelőleg központi fűtéssel lesz ellátva Végül kegyeletes szavakkal emlékezett meg a polgármester a szálloda-épület tervezőjének s az építkezésnél, megbizottjának: Vas József műépítésznél időközben történt gyászos elhunytáról.

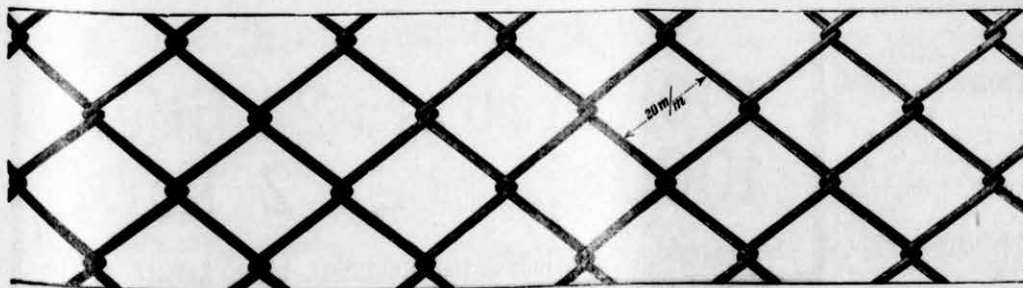
A főgimnázium és a tanítóképző egyesült tanári kara, f. hó 25-én pénteken este 6 órákor tartotta meg a tudományos előadások második estélyét. Az előadó Köneskúti Jenő tk. ig. folytatja a szocializmusról tartott előadását. A középkor szocializmusával kezdve élénken világitja az akkori társadalmi átalakulásokat és vívmányokat, erősen rámutatva a reneszánsz nagy elme megvilágító voltára, majd a francia forradalomról szól és jellemzi az e korban élő szocialistáknak törekvéseit, kiindulva Owel Albertól egészen a nagy Marx-ig haladva. Végül pedig kijelöli a jelenlegi társadalom közép-osztályának ama hivatását, mely szerint a töké és munka közti irt ez van hivatva betölteni. Majd Deák Miklós gimn. tanár folytatta Egyiptom műemlékeiről tartott ismertetését, igen sikerülten kísérve a vetített képekkel. A nagyszámu közönség mindkét előadót élénken megtapsolta. A jövő előadás pénteken lesz.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Jakab János Duchon Erzsébet: János ref., Szocha József Szmk Mária: Gabriella r. kath. Neumer László Menyhár Julianna: Sándor ág. h. ev., Hugyecz Imre Hangái Karolin: Irén r. kath., Lukács János Varga Mária: Margit r. kath., Stern Jenő Grün Eszter: Erzsébet izr. Gódor Mihály Daubner Margit: József, Béla r. kath. **Házasság:** özv. Mucha Tamás özv. Riecsan Pálné, Béres Ilona r. kath. **Halálozás:** Szeniczey Béláné Nemcsok Mária r. kath. 46 éves általános vízkór, özv. Skultety Károly r. kath. 84 éves szívbenulás, Sárközi Sándor r. kath. 22 éves hasihagymáz, Kulavi Lajos r. kath. 4 éves tüdőgümőkór.

Szerkesztői üzenetek.

Hajnal. Léva. Verseit nem közölhetjük. **Farkas József.** Nem közöljük Kéziratát szerkesztőségünkben átveheti. **Lia.** Mi oka a nagy hallgatásnak? Üdv! **Calliano.** Megkaptam; köszönet érte. Alkalmom adtán levél megy. **Kármin.** Köszönet a figyelmességért. A szerző sokak előtt lehet hogy ismeretlen, de nem úgy én előttem. Annyit azonban itt is elárulhatok, hogy magasabb állásu egyéniség. Alkalmom adtán majd beszélhetünk róla. **Olvásokör Gr.-damásd.** A föllülteink nyugtázását csak a jövő számban hozhatjuk.

Cinezett drót kerítés méterenkint már 50 illértől feljebb

minden méretben kapható: ≡≡≡

Róth K.
vaskereskedésében
Léván, (Kossuth tér)
Sarok üzlet.

A szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

*Nyiltér**

Nyilatkozat

Birtha József, lévai ref. lelkész az ellene a budapesti büntető törvényszék előtt emelt sajtóperem visszavonásáról lapjának, a „Lévai Órálló“-nak f. é. 8. számában a többi között ezeket írja: „*Őtször mondotta ki (t. i. az esküdtsek), hogy a fomagásvádító és kompániája önzésteli életének felfedezésével, ismertetésével nem követett el bűnt (t. i. Birtha); hanem igazságot szolgáltatott! Most hatodszer önmaga a fomagásvádító mond maga felett itéletet, belátva ügyének igaztalan voltát.*“

Birtha szenny lapjának, a „Lévai Órálló“-nak, az én személyem állandó céltáblája. Sértő piszkolódásait hosszú hónapokon keresztül nyugodt önérzettel, békén tűrtem. Midőn a fent idézett sorokban Birtha összes eddigi sértő állításait összefoglalván megismétli s engem úgy állít oda, mintha azzal, hogy peremet visszavontam, állításainak igaz voltát magam is beismerném: kénytelen vagyok kijelenteni, hogy Birthának úgy személyemre és családi életemre, mint közéleti tevékenységemre vonatkozó állításai hazug koholmányok.

Birtha a hiénának mohó falánkságával turkálván fel szerencsétlen családi élet met, eme — jóízű és tisztességes emberhez egyáltalán méltatlan — tettének mentességül azzal vádolt meg, hogy lakását felbérlet csöcselékkel megrohantam, családtagjait rémületbe ejtettem, azok életét veszélyeztettem s a paplak ablakainak beveretése által a ref. hitközségnek tetemes kárt okoztam. Kijelentem, hogy Birtha ezeket állítván tudva és akarva valótlan állít, az ellenkezőjét egy sereg tanu igazolta. Mint mindenki, ő is jól tudja hogy a paplak ostroma csak az Órálló hasábjain esett meg.

Önzésteli étellel is vádol Birtha, pedig önzéssel illetni bárkit is Birthának van legkevesebb joga. Erre nézve elég lenne, ha a „Lévai Hírlap“-nak f. é. 8. számában közölt „Ismét a kétféle mérték“ című cikke, valamint Birthának a Tanítók Háza ügyében tanusított eljárására utalnék, amely annak idején a „Lévai Hírlap“ hasábjain kellő megvilágításban részesült. Önzésnél is többet jelent, csúnya kapzsiságra vall Birthának ama ténye, melyszerint a gazdasági ismétlő iskola tanulóitól a törvény tiltó rendelkezése ellenére is 40 filléres beiratási díjakat szedett.

Ezekről Birtha hallgat, valamint arról is, hogy a „Bars“ f. é. 8. számában B. L. ugyancsak „rásütötte a hazugság bélyegét“ a feltalakodó erkölcsbíró homlokára. Hogy a bélyeg éget és fáj-e, nem tudom, mert

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

vannak ám roppant vastag arcbőrök is a világon!

Folytathatnám, de elég lesz ennyi is annak bebizonyítására, hogy nem azért vontam peremet vissza, mert „beláttam ügyemnek igaztalan voltát“! Oh, nem. Nagyon is érzem igazamat, de azt is, hogy ez az ügy sem Pozsonyban sem Budapesten nem fog eldőlni, hanem itt, Léván, sőt mintha már el is dőlt volna félig-meddig.

Jól tudja Léva város közönsége, hogy míg Birtha Lévára nem jött kifogástalan volt az érintkezés az egyes vallásfelekezetek között. A szellemi képességekkel arányban nem álló beteges ambíció, a nagyzási

hóbort, mely a kötekedő, marakodó BIRTHÁT jellemzi, megkísérelte ugyan a jóviszony megbotását, de még eddig nem teljes sikerrel.

Visszavontam peremet s a pozsonyi és legutóbb a szegedi esküdtsékek ítéletei eléggé megokolják eljárásom helyes voltát. Az esküdtek bizonyos esetekben épp oly álláspontot foglalnak el, mint a közönségnek a színházat csak ritkán látogató naiv része, amely a görögtűz-világításban fellépő reszkető hangu, kendőzött képű közönséges ripacsot is hajlandó némelykor a férfiszépség ideáljául elfogadni.

Léva, 1910. febr. 24.

Tokody István.

DOHÁNYZÓK

Saját érdekében áll, minden szivarkahüvely fogyasztónak, hogy egészségét kímélje és csak jó hüvelyt használjon

a Sorompó és Rizlabin

szivarkahüvely a legjobb, egy-szeri meggyújtásnál végig ég, nem bűzös, nem glizerines miért is a legjobban ajánlható.

100 darab ára 24 fillér.
1000 „ „ 2 kor.

Kapható: SCHULCZ IGNÁCZ papírárubázában, Léván, Kazinczy-u. 2.

ALKALMI VÉTEL

21 év óta fennálló üzletemet folyó év nov. hó 1-től a városi vigadó palotába helyezem át.
Ez alkalommal raktáramon levő áruimat

Mélyen leszállított árban a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom.

Maradékok és egyes más czikkek teljes kiárusítása : : :
Holzmann Bódog vászon-, fehérnemű-, divatárú-, női felöltők raktára.

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb; egyszerű átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

Medvegy Lajos
czukrászata Léván.

Ajánlja naponta frissen készült süteményeit, desszerteket, bonbonokat, fagylat, parfee és krémeket. Minden e szakmához tartozó cikkeket.

Rendelések
félóra alatt készülnek.
Pontos kiszolgálás! — Olcsó árak!

Interurban telefon 12.

T Ü Z I F A,

porosz szén
és

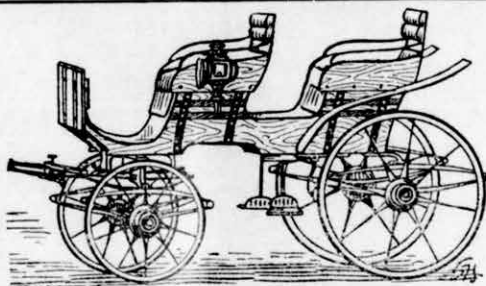
pirszén
rendeléseket
elfogad és
házhoz szállít

Braun József és Fia

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

H Á Z

Hont megye Bátban 294. sz. 3 szoba, konyha, kamra, faskamra, pincze, 2 konyhakert május 1-től bérbe adó, esetleg eladó. Feitételek Lévár.
Tokody Imrénél tudhatók meg.

Motorerőre berendezett

kocsigyár!!

Györgyi Bajos ajánlja tulhalmozott izlases kocsik és lószerszám raktárait, valamint utazó bőröndök és bőr-díszmunkák. Használtkocsik előnyös árban javíttatnak vagy becserelettnek!

Vonalozott

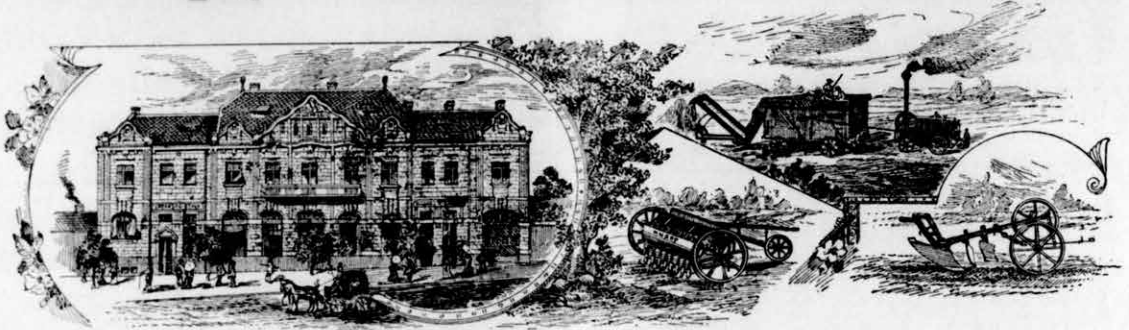
üzleti könyvek, naplók, főkönyvek, pénstár könyvek, strazzák, másolókönyvek kiváló tartós kötésben, linoim, jó papirosból, tiszta, gondos munka,

kellemes kezelés. Dus választék, olcsó árak mellett kaphatók

Schulcz Ignác papíráruházában és könyvnyomdájában Léván.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick

gépeinek vezérképiselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók.

Műkölapos jégszekrények. Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

KOHN NATHAN
ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

Kerékpár
alkatrészek és

kerékpárok

a legjutányosabb
árban kaphatók

Róth K.

vaskereskedésben
Léván, Kossuth-tér.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ÉS ROVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart
fa ércz koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Üzlet áthelyezés!

Butor üzletem, kárpitos és
asztalos műhelyem

1910. mjus 1-től a **Wertheimer-féle házba**
Báti-utca 1. szám alá helyezem át.

Kérem az igentisztelt vásárló közönséget, hogy vállalatomat továbbra is
támogatni szives legyen. — Raktáron vannak a legmodernebb lakberendezések,
melyek saját asztalos műhelyemben készülnek

teljes tisztelettel

Steiner József

butorkereskedő, kárpitos és asztalos.